

מדיניות יבוא עופות בר לישראל

רשות הטבע והגנים (להלן הרשות) מהווה את הגוף הרגולטורי ליבוא, סחר והחזקה של חיות-בר בישראל, וזאת מתוקף חוק הגנת חייית הבר, תקנות ערכי טבע מוגנים ואמנת CITES - האמנה על הסחר הבינלאומי במיני בעלי חיים וצמחים המצויים בסכנה, עליה חתומה מדינת ישראל.

על-פי מדיניות הרשות החל משנת 2013 יוגבלו היתרי יבוא לצורכי סחר למינים משש סדרות של עופות המופיעות בטבלה. בקרב ששת סדרות העופות שתותרנה ביבוא רשומים כיום במאגר נתוני רט"ג 670 מינים (כולל מספר קטן של תתי-מינים), וזאת ללא מינים ישראלים האסורים בסחר.

עבור חלק מהמינים נכתבו הערכות סיכון ובעקבות זאת סווגו מינים אלו ל: "רשימה לבנה" – מינים אשר היבוא שלהם מותר וזאת היות והם אינם מהווים סיכון אקולוגי, ו"רשימה שחורה" – מינים אשר היבוא שלהם לישראל נאסר לאור כך שהללו: א) מינים אסורים בסחר לפי אמנת CITES או ב) מינים אשר פלשו לישראל וואו לאזורים גיאוגרפיים דומים או שקיים חשד שהם עלולים להוות סיכון אקולוגי במידה והם יברחו לטבע בישראל. כ-47% מהמינים טרם עברו הערכת סיכון, מרביתם לאור היעדר בקשות ספציפיות ליבוא שלהם. מינים אלו מסווגים כמינים אשר טרם נידונו ואסורים ליבוא עד לביורר אשר יתבצע במנגנון של ועדת יבוא וסחר (אינטרדוקציה) ע"י הרשות החל משנת 2013 (נספח I).

סדרה	סה"כ מינים רשומים	רשימה לבנה	רשימה שחורה	לדיון ועדת יבוא וסחר (אינטרדוקציה)
ציפורי-שיר Passeriformes	191	43	107	41
תוכאיים Psittaciformes	352	75	94	183
יונאים Columbiformes	49	7	4	38
תרנגולאיים Galliformes	42	0	8	34
קוקיתאיים Cuculiformes	15	9	0	6
נקראים Piciformes	21	9	0	12
סה"כ	670	143	213	314

מצורפים:

- [הרשימה הלבנה ליבוא וסחר בעופות בישראל](#)
- [הרשימה השחורה לעופות האסורים ביבוא ובסחר בישראל](#)

תהליך בקשה לבחינת אישור לייבוא של מיני עופות אשר אינם מסווגים כיום:

1. המבקש פונה לרשות בבקשה בכתב ע"ג טופס מיוחד שכולל פרטים אישיים, פרטי החברה ופרטים על המין המבוקש ביבוא (שם לטיני, כמות, מקור הפרטים, מטרת הייבוא, וכל מסמך אחר רלוונטי). על-מנת לאפשר התמודדות נכונה עם בקשות מרובות, בשלב הראשון יותר לכל יבואן להגיש עד ארבע בקשות (ארבעה מינים לבחינה) במהלך שנת 2013.
2. הממונה על היתרי יבוא בחטיבת האכיפה בודק את הטופס ומוודא את שלמות הטופס ונכונותו. במידה והבקשה כוללת מינים אשר אכן אינם ברשימה הלבנה או ברשימה השחורה, אלא מינים שטרם נבדקו עד כה/חדשים, ישלח הממונה לחו"ד את הבקשה לרפרנט בחטיבת מדע ברשות.
3. מגיש הבקשה יקבל אישור בכתב לפנייתו ממחלקת ייבוא בחטיבת אכיפה ברשות תוך 30 יום שהבקשה תידון בועדת יבוא וסחר ותתקבל החלטה עד שלושה חודשים (90 יום) מיום הוצאת מכתב התשובה.
4. מין המיועד לדיון בועדת יבוא וסחר יועבר ליועץ מקצועי חיצוני (בשכר) אשר יכתוב חו"ד על המין כחומר רקע לדיון. חו"ד המקצועית תשלח להתייחסות חברי הועדה.
5. ועדת יבוא וסחר תקבע את מעמדו של המין ותסווגו לאחת משתי הרשימות:
 - א. רשימה לבנה – המין מאושר לייבוא לצורכי סחר לציבור הרחב.
 - ב. רשימה שחורה – המין אסור לייבוא לצורכי סחר לציבור הרחב. במקרה של בקשת ייבוא למין אשר אינו למטרות סחר או החזקה פרטית, ושעבורו התקבלה החלטה לאישור אך עם הגבלות, תוגדרנה הגבלות אלו באופן מפורט בהחלטת הועדה. מין זה יוגדר ברשימה השחורה כמין בעל אישור מוגבל, לצורכי בקשות עתידיות אשר ייבחנו לגופן.
6. מרכז הועדה יסכם את ההחלטה וזו תימסר בכתב למגיש הבקשה עד שלושה חודשים מזמן הגשת הבקשה. הרשימה הלבנה והשחורה המפורסמות לציבור תתעדכנה בהתאם.
7. מנגנון ערעור: מינים אשר שויכו לרשימה הלבנה או השחורה יישארו בסטטוס זה כל עוד לא התקבל מידע חדש ורלוונטי המצריך הערכת מצב חדשה. תהליך ערעור מצד הציבור על סטטוס קיים (רשימה שחורה או לבנה) יחייב את מגיש הערעור לספק בקשה מנומקת בפורמט מתאים (כולל תימוכין מדעיים לבקשה) אשר ייבחן באופן פרטני ברשות, ובמידת הצורך בועדת יבוא וסחר.



חטיבת פיקוח ואכיפה האגף להגנה על החי והצומח

2013

נספח 1: הקמת ועדת סחר ויבוא לחיות-בר (אינטרדוקציה) עבור רט"ג

מטרה: לייצר מנגנון ייעוץ יעיל לשם קבלת החלטות בדבר היתרי יבוא לחיות-בר לישראל מחשש לסיכון אקולוגי.

הגדרות:

סיכון אקולוגי – הפרעה או חשש להפרעה ליציבותה או לשלומה של מערכת אקולוגית טבעית או חלק ממנה, לרבות בשל קיומו של מין זר או בשל גידול אוכלוסייה של חייית בר החורג באופן ניכר מכושר הנשיאה של אותו שטח.

המנהל – מנהל רשות הטבע והגנים הלאומיים (להלן הרשות)

אופן הפעולה: הועדה תייעץ לרשות לגבי מיני חיות-בר אשר אותם מבקשים לייבא לישראל למטרות גידול פרטי, סחר, תצוגה בפינות חי וגני חיות וכן לצורכי מחקר. בשלב ראשון תעסוק הועדה בהסדרת מינים מותרים לייבוא של עופות, בדגש על מינים המיועדים לסחר כחיות-נוי בישראל. עם מיסוד דרכי העבודה תעסוק הועדה גם בבקשות ייבוא של זוחלים ויונקים. מודל העבודה של הועדה המוצעת מתבסס על ועדת האינטרדוקציה של אגף הדיג במשרד החקלאות.

הרכב הוועדה: הועדה המייעצת תורכב מאנשי מקצוע הכוללים נציגים מחטיבת המדע וחטיבת אכיפה ברשות, נציגי אקדמיה, נציגי גני חיות, וטרינר חיות אקזוטיות, נציג מקצועי מארגון לא ממשלתי (NGO), נציג משרד החקלאות ונציג מגדלים. הרכב הועדה יאושר ע"י הנהלת הרשות. חברי הועדה יוחתמו על טופס סודיות לצורך הגנה על מבקשי בקשות לצרכים מסחריים.

מנדט הועדה: הועדה היא ועדה מייעצת בלבד לרשות. ההחלטה הסופית על אישור/איסור ייבוא תתקבל ע"י המנהל (הרשות) בלבד. הועדה לא תעסוק בייעוץ בנושאים של רווחת בע"ח או בנושאים הקשורים לאמנת CITES. **עבודת הועדה:** עיקר עבודת הועדה תתבצע באמצעות דואר אלקטרוני. מרכז הועדה ירכז את ההתכתבויות לשם קבלת החלטה סופית. במקרים חריגים שבהם יידרש דיון ותכנס הועדה בפגישה מסודרת. במקרה הצורך יוזמן גם מגיש הבקשה לדיוני הועדה. דיוני הועדה, התכתבויות והחלטות ירשמו בפרוטוקולים מסודרים אשר ישמרו ע"י חטיבת אכיפה בתיקייה ממוחשבת ייעודית.

מין המיועד לדיון בוועדת יבוא וסחר יועבר ליועץ מקצועי חיצוני אשר יכתוב חו"ד על המין כחומר רקע לדיון. חו"ד המקצועית תשלח להתייחסות חברי הועדה יחד עם טופס לדירוג הבקשה על-פי פרמטרים מוגדרים. מרכז הועדה יסכם את החלטת חברי הועדה ויסווג בהתאם את מעמדו של המין לאחת משתי הרשימות לבנה או שחורה. ההחלטה תימסר בכתב למגיש הבקשה עד שלושה חודשים מזמן הגשת הבקשה והרשימה הלבנה והשחורה המפורסמות לציבור תתעדכנה בהתאם.